

Communicatie resultaat Verkennend Onderzoek

Als de gemeente het verkennend onderzoek op grond van de Wvvgz heeft afgerond, dan kan een aanvraag bij het OM worden ingediend. Daardoor kan het OM de volgende stap zetten en een Zorgmachtiging bij de Rechter te vragen. Dit is geregeld in de artikelen 5:2 en 5:3 van de Wvvgz.

5:2 lid 3. Als het college van burgemeester en wethouders van mening is dat de noodzaak tot verplichte zorg aanwezig is, dient het college een aanvraag in als bedoeld in artikel 5:3, en bericht het college degene die de melding heeft gedaan over het indienen van een aanvraag, voor zover het een persoon betreft als bedoeld in het vijfde lid.

Hoe die aanvraag, als bedoeld in art. 5:3, er precies uit ziet is vormvrij. De wet geeft op dit moment feitelijk geen grond om *het Verkennende Onderzoek* aan het OM over te dragen. Dit wordt in de eerstvolgende ronde met reparatiewetgeving aangepast. We nemen daarom aan dat *het resultaat van het VO* bij de aanvraag bij het OM op grond van 5:2 lid 3 wordt ingebracht. In de informatieproducten van het Ketenbureau is verder afgesproken hoe een aanvraag eruit ziet.

Het Verkennend Onderzoek is bewust vormvrij gehouden. Zo kan de gemeente daar zelf invulling aan geven. De gedachte van de wetgever is geweest dat zo'n verkennend onderzoek zo klein mogelijk gehouden wordt. Mogelijk kan worden volstaan met informeel contact met betrokkene en/of melder, familie, naasten, zonder dat daarbij allerlei gegevensverstrekkingen komen kijken. Dit contact is dan vooral gericht op het voorkòmen van verplichte zorg (zijn er bijv. andere redenen waarom deze persoon in beeld is gekomen, bijv. werk en wonen, schuldsanering en toeleiding naar de benodigde zorg?).

Als het college van burgemeester en wethouders op grond van art. 5:2 lid 4 van mening is dat *geen* noodzaak tot verplichte zorg aanwezig is, bericht het college degene die daarover de melding heeft gedaan, alleen voor zover het een persoon betreft als bedoeld in het vijfde lid (dat zijn de vertegenwoordiger, echtgenoot of partner, of bij de zorg betrokken familie en naasten van betrokkene). Die kunnen gebruik maken van hun *doorzettingsmacht* op grond van lid 5. In dat geval biedt 5:2 lid 5 een grond om het VO mèt de aanvraag naar het OM te sturen.

Besluit of geen besluit?

De vraag die opkomt is of het doen van de aanvraag bij het OM een besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht of niet? Het antwoord op deze vraag is bepalend voor de mogelijkheden van bezwaar en beroep die belanghebbenden kunnen benutten. Verder is het antwoord van belang voor de manier waarop degene die het traject naar het OM in gang zet is gemandateerd.

Overleg met VWS heeft uitgewezen dat de handeling van de aanvraag wel degelijk een beschikking kan zijn in de zin van de Awb. De Wvvgz zal niet in zijn geheel op de negatieve lijst van de Awb terecht komen (zoals het geval was bij de Bopz), maar dat dat gebeurt met uitzondering van artikel 5:2 en 13:4 Wvvgz. Bezwaar/beroep zijn in beginsel mogelijk, zij het dat in dit geval in het zesde lid expliciet geregeld is dat beroep tegen *een niet tijdige aanvraag* van het college van B&W (zonder voorafgaand

bezwaar) rechtstreeks opengesteld is voor een selecte groep melders (diegene met doorzettingsmacht, bedoeld in het vijfde lid).

Overigens geldt voor de rest van de wet – door de plaatsing op de negatieve lijst – nog steeds dat weliswaar bezwaar en beroep niet van toepassing zijn, maar dat de overige bepalingen van de Awb als regelend recht blijven gelden, tenzij aldaar anders is bepaald. De algemene beginselen van behoorlijk bestuur, bijvoorbeeld.

Gevolgen voor gemeenten

Het is belangrijk dat het College een mandaatbesluit neemt en daarin benoemt wie een aanvraag in de zin van art. 5:3 Wvvgz mag indienen bij het OM. Dit besluit is ook van belang voor het systeem van Khonraad, waarin de aanvraag voor een ZM bij het OM wordt gedaan. De verantwoordelijkheid voor een correcte mandatering ligt bij de gemeente. Bezwaar maken tegen een beslissing van het college van BenW in dit kader is mogelijk, maar de vraag is of dat zinvol is.

De volgende opties zijn denkbaar:

1. Het college dient een aanvraag in of
 2. Het college dient geen aanvraag in
- Per geval hier onder een korte toelichting.

Ad. 1: Dient het college van BenW een aanvraag ex art 5:3 in (voorbereiding verzoekschrift zorgmachtiging), dan krijgt de melder zijn zin; hij heeft dan geen reden om bezwaar in te dienen. Niet is uitgesloten dat betrokkene zelf bezwaar maakt tegen dit besluit (alleen is de vraag wat de slagingskans daarvan is).

Ad. 2: Dient het college van BenW geen aanvraag in, dan:

- a. moet de gemeente een selecte groep van melders daarvan berichten (de vertegenwoordiger, echtgenoot/partner, ouders, voor continuïteit van zorg essentiële naasten, uit art. 5:2 lid 5)
- b. deze selecte groep kan dan aangeven dat ze de aanvraag toch nodig vinden (doorzettingsmacht). Het college moet dat dan doen. Ook hier geen is reden om bezwaar te maken; je krijgt je zin, en wel op een veel eenvoudiger manier (door te bellen bijvoorbeeld).
- c. doet het college dit desondanks niet tijdig (binnen 14 dagen na melding), dan kan dezelfde selecte groep melders *rechtstreeks* beroep bij de bestuursrechter instellen.
- d. Alle overige melders worden niet actief op de hoogte gesteld van de beslissing van het college. In de praktijk zullen zij dus geen bezwaar kunnen maken tegen het handelen van de gemeente.

Ten slotte

Het mag duidelijk zijn dat de wetgever in dit stadium van het verkennende onderzoek niet een omvangrijke dossieropbouw heeft beoogd. De uitwerking hiervan zal moeten blijken uit de praktijk: gemeenten hebben daar alle ruimte in. In het stadium van het verkennende onderzoek is het niet de bedoeling om werk – dat uiteindelijk op de weg van de geneesheer-directeur en officier van justitie ligt – naar voren te trekken. Het volstaat dat de gemeente een eerste inschatting maakt. Vanuit haar positie nabij de burger is zij vaak beter in staat snel uit te vinden wat er aan de hand is. Daarbij is het goed mogelijk dat het antwoord *niet* in de verplichte zorg gezocht moet worden, maar op andere terreinen waarop de gemeente slagvaardig kan optreden (werk/wonen/schuldsanering), of dat de melding wellicht onterecht is gedaan.